

Plán komunitného centra Litava

Litava 145

962 44 Litava

Spracovali:

Odborná garantka KC: Mgr. Lenka Mydlová

Komunitná pracovníčka KC: Margita Vicianová

Odborná pracovníčka KC: Mgr. Ingrid Jedličková

Pracovníčka KC: Martina Gašparová

Odborná konzultácia:

PhDr. Janette Knapeková

Február 2022

Obsah

Úvod	3
1 História lokality	5
1.1. SWOT analýza KC	6
2 Mapovanie potrieb	8
3 Výsledky Mapovania potrieb	9
3.1 Demografia	10
3.2 Fyzická infraštruktúra	12
3.3 Inštitúcie	15
3.4 Neformálna sociálna štruktúra:	16
3.5 Informácie o životnom štýle:	17
3.6 Potreby, problémy, sny	18
3.7 Ciele a úlohy komunitného centra	18
4 Akčný plán KC Litava	23
4.1 Monitorovanie plnenia cieľov	24
5 Záver	24
6 Použitá literatúra	27
Prílohy	28

Úvod

Každý z nás žije v komunite. Je jej súčasťou, pasívnym ale aj aktívnym prvkom. Život v komunite vytvára systém rôznorodých vzťahov a procesov orientovaných od jednotlivca ku komunite a od komunity k jednotlivcovi. Tieto vzťahy a procesy nie sú lineárne. Vzájomne sa prelínajú, kombinujú a vytvárajú odvodené či úplne nové vzťahy. Komplikovanosť vzťahov a procesov ovplyvňuje najmä kvalitu života členov komunity, ako aj ich možnosti tieto vzťahy ovplyvňovať. Preto je potrebné zaoberať sa vzťahom, ktorý existuje medzi nami a komunitou. Sme súčasťou komunity, sami sa rozhodujeme, v ktorej komunite budeme realizovať svoj sociálny život. My všetci sa považujeme za komunitu, my tvoríme komunitu, a robíme všetko preto, aby nás chápali ako komunitu. Byť členom komunity so sebou prináša ako práva, tak i povinnosti nad rámec nášho individuálneho prežívania. Komunita spoločnými aktivitami mení „ja“ na „my“. Prináša výhody, ale aj povinnosti pre všetkých, ktorí sa chcú stať jej členmi. Otázkou ostáva, prečo sa chceme stať členmi rôznych komunít. Či už sídelných alebo duchovných. Opúšťame svoj súkromný priestor, priestor skupín a vstupujeme do širších kontextov a sociálnych vzťahov, ktoré nám komunita ponúka. Pre mnohých komunita nezohráva významnejšiu jednotku. Svoj životný priestor chápú z pohľadu individuálnych a skupinových vzťahov. To, že sú členmi komunity, berú ako niečo, čo je samozrejmé a nemenné. Predsa ľudia žijú v spoločnom priestore. Ide o existenčnú nevyhnutnosť, veď v priestore, v ktorom bývajú žijú aj iní ľudia. Ale bývanie v spoločnom priestore ešte komunitu nevytvára. Otázky spolunažívania, vzájomnej pomoci, spolurozhodovania o našom živote boli, sú a budú predmetom našich úvah spojených s kvalitou nášho života.

V komunitách sa uskutočňuje množstvo ekonomických, politických, kultúrnych a iných činností, ktoré sú pre život spoločnosti a jej členov nevyhnutné. Preto je komunita jedným z najdôležitejších sociálnych útvarov.² Komunitu v sociológii môžeme používať aj na označenie iných druhov sociálnych skupín, prípadne sociálnych agregátov.

Vo svojom živote obvykle sústreďujeme svoju pozornosť na jednotlivcov, s ktorými udržiavame sociálny kontakt a na skupiny, v ktorých realizujeme svoj sociálny a pracovný život. Zatiaľ čo vzťahy s jednotlivcami, ale aj vzťahy v skupine, majú konkrétnejšiu podobu danú rolami a postmami, ktoré zastávame, v komunite sa situácia radikálne mení. Komunita je širším priestorom, ktorý umožňuje nové vzťahy s jednotlivcami či skupinami, s ktorými sme predtým žiadne vzťahy nemali. Ako príklad je možné uviesť prisťahovanie sa do obce, vstup do duchovnej komunity a pod.. Naše postavenie sa môže vstupom do komunity radikálne zmeniť. Rovnako k lepšiemu ako k horšiemu. Komunita môže rozšíriť

ale aj zúžiť možnosti osobného rozvoja a realizácie jednotlivca. Preto sa v tejto monografii venujeme problematike komunity a komunitnej práce.

Komunita by mala predstavovať stabilné prostredie. Členovia komunity ho obvykle prijímajú také aké je. Málokto o tomto priestore uvažuje ako o niečom, čo by malo byť menené alebo si vyžaduje zmenu. Keďže komunitu považujeme za stabilizačný prvok, máme tendenciu sa komunite prispôbiť. Proces prispôsobenia ovplyvňuje aj naše myslenie, správanie, konanie a hodnoty, vyjadrené práve zmenou „ja“ na „my“. Požiadavka stability sociálneho prostredia ovplyvňuje to, že každý člen komunity chce mať istotu vo svojom prostredí, teda praje si minimum zmien. Ochrana existujúceho stavu v komunite vyvoláva zdanie, že s tým, čo sa deje v komunite nemôžeme a nevieme nič urobiť. Pričom práve komunita je tou premennou, ktorá limituje kvalitu nášho života, vytvára a poskytuje príležitosti pre rozvoj nášho osobného a sociálneho kapitálu. Komunitné materiálne prostredie, komunitná ponuka, komunitné procesy a komunitná bezpečnosť vytvárajú prostredie, v ktorom sa jednotlivec v súlade so svojimi schopnosťami a záujmami môže realizovať, alebo ktoré akýkoľvek pokus o realizáciu zmarí.

Komunitné plánovanie vychádza z analýzy reálnej situácie, v ktorej sa komunita nachádza, existujúcich sociálnych podmienok a služieb, hodnotenia zdrojov a ďalších faktorov, ktoré tvoria východiská pre plánovanie v komunite. V procese plánovania sú stanovované ciele, pripravuje sa inovácia a doplnenie služieb, vrátane sociálnych služieb, mobilizujú sa zdroje a implementujú sa služby a programy, zároveň sa vytvárajú predpoklady pre evalváciu procesu a dosahovaných výsledkov. Rozvoj komunitného plánovania sa spája s procesmi decentralizácie a posilňovaním komunitnej zodpovednosti za dianie v komunite a smerovanie komunity. Ide o vytvorenie rovnocenného partnerského vzťahu medzi poskytovateľmi a užívateľmi komunitných služieb v rámci komunity.

Plán KC Je základným plánovacím dokumentom pre rozvoj komunity. Je výsledkom komunitného plánovania, ktoré považujeme za jednu zo základných metód riadenia rozvojových procesov v komunite. Jej obsahom je absorbovanie názorov celej komunity, ktoré umožnia spracovať podkladové materiály pre rôzne oblasti verejného života. Ide o proces, ktorý v spolupráci s komunitou pomáha pri plánovaní a poskytovaní lepších a kvalitnejších komunitných služieb, ktoré budú znamenať reálny prínos spôsobujúci zmenu v životoch členov komunity. Priebeh spracovávania komunitného plánu je rovnako dôležitý ako výsledný dokument. Proces tvorby komunitného plánu je založený na vyhľadávaní, zapájaní a diskusii čo najväčšieho počtu členov komunity, čo zabezpečuje, že navrhovaný systém komunitných služieb je jedinečný, neopakovateľný a plne zodpovedá miestnym potrebám, podmienkam a zdrojom.

1 História lokality

Litava už v stredoveku patrila početnosťou svojho obyvateľstva k významným obciam. V listine z roku 1135, v ktorej sa obec spomína prvýkrát, je zaznamenaná už ako „villa Lytua“, čo bolo označenie pre obce vyššieho rangu. Už v tomto roku tu stála románska kaplnka. Najstaršia časť kostola pochádza z roku 1168.

Pôvod kostola spája tradícia s menom uhorského kráľa Belu IV., ktorý keď vraj utekal pred Tatármi (12. apríla 1241 z prehratej bitky pri rieke Slaná), v týchto končinách prišiel k osviežujúcemu potoku, pri ktorom si so svojím vojskom odpočinul a na pamiatku toho tu vraj dal postaviť kostol. Dodnes sa časť chotára volá Belakov.

Vďaka kostolu a farnosti bola obec už od 12. storočia akýmsi duchovným, resp. kultúrno-spoločenským strediskom kraja. V 15. storočí bola mýtnym miestom. V roku 1496 mala už svoj mlyn, v roku 1613 bola v strede obce drevená škola a od roku 1811 murovaná škola.

Obec bola elektrifikovaná koncom 30-tych rokov, s výnimkou západných lazov, ktoré boli napojené na elektrickú sieť až v roku 1962. V roku 1948 začal premávať prvý autobusový spoj do mesta Krupina.

Litava patrila o obciam, kde jednotné roľnícke družstvo vzniklo pomerne neskoro, ustanovujúca schôdza bola 22.03.1958. V roku 1958 sa zaviedol miestny rozhlas, v roku 1961 nové priestory pre miestny národný výbor. V roku 1964 sa otvorili potraviny a pohostinstvo. Na prelome 60. a 70. rokov sa vybuďoval vodovod, v roku 1972 nová materská škola. V roku 1985 bol skolaudovaný nový kultúrno-spoločenský dom, v roku 1986 detské jasle. V roku 1988 sa postavila prístavba predajne rozličného tovaru. V roku 1992 bolo otvorené antukové ihrisko a spustená káblová televízia. Nový dom smútku bol skolaudovaný v roku 1996. V roku 1997 bola vybudovaná podstatná časť miestnych komunikácií asfaltovým povrchom a cestných rigolov.

Súčasný farský kostol, ktorý je zasvätený sv. Margite Antiochijskej má dlhú históriu. Na mieste pôvodnej kaplnky v románskom štýle bol sčasti na jej základoch postavený gotický kostol. Jeho stavba sa uskutočnila v rozpätí rokov 1320 – 1340. V kostole sú viaceré hnutelné kultúrne pamiatky – plastiky svätcov, vzkriesenia, madony, ukrižovaného, obrazy svätcov, neskorobaroková kazateľnica, gotická kamenná krstiteľnica zo 14. storočia. Vedľa fary sa nachádza súsošie Kalvária z roku 1807, postavené v ľudovo-barokovom štýle. V centre obce je zreštaurovaná socha sv. Jána Nepomuckého z roku 1867.

Od roku 2015 je Komunitné centrum LITAVA zaregistrované ako poskytovateľ sociálnych služieb. Od 01.07.2016 bolo zapojené do realizácie Národného projektu Podpora vybraných sociálnych služieb krízovej intervencie na komunitnej úrovni, ktorý trval do 31.08.2019. Vytvára priestorové a materiálne podmienky pre komunitný rozvoj, komunitnú rehabilitáciu, komunitnú a sociálnu prácu,

poskytovanie sociálnych služieb, realizáciu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a mládeže a sociálnej kurately. Prostredníctvom poskytovania komplexných sociálnych a komunitných služieb prispieva k predchádzaniu vzniku alebo stupňovaniu nepriaznivých sociálnych situácií a napomáha k riešeniu miestnych sociálnych problémov, sociálnemu začleňovaniu osôb sociálne vylúčených ľudí na lokálnej i individuálnej úrovni.

Od 01.09.2019 pokračovalo Komunitné centrum Litava kontinuálne vo svojej činnosti s 2 zamestnancami financovanými z rozpočtu obce v nadväznosti na zapojenie sa do Národného projektu Budovanie odborných kapacít na komunitnej úrovni. Zmluva o spolupráci bola podpísaná 07.01.2020, s tým, že začiatok projektu bol od 09/2019 a finančné prostriedky – mzdové náklady na činnosť KC od 01.09.2019 do 31.12.2019 boli refundované. Od 01.07. 2021 sú v KC 4 pracovné pozície, a to odborný garant, odborná pracovník, pracovník a komunitný pracovník.

1.1. SWOT analýza KC

SWOT analýza je nástroj strategického plánovania používaný na hodnotenie silných a slabých stránok, príležitostí a hrozieb, ktoré spočívajú v danom projekte, obchodnej príležitosti, prípadne v inej situácii, v ktorej sa nachádza organizácia so snahou uskutočniť určitý cieľ. Zahrňuje monitorovanie marketingového interného aj externého prostredia organizácie.¹

SILNÉ STRÁNKY (STRENGTHS)		SLABÉ STRÁNKY (WEAKNESSES)	
Existencia vybraných sociálnych služieb krízovej intervencie		Nedostatočný vplyv v 3 – 4 rodinách v oblasti starostlivosti o mal. deti	
Odbornosť poskytovaných sociálnych služieb		Nedostatočný vplyv v oblasti riešenia separácie a likvidácie komunálneho odpadu	
Široká ponuka aktivít pre viacero cieľových skupín		Nízky záujem o aktivity pre dospelých – kultúrne a športové	
Splnenie požadovaných kvalifikačných predpokladov zamestnancov sociálnych služieb		Limitované finančné zdroje - financovanie v rámci NP BOKKÚ	
Odbornosť pracovníkov KC		Nízka vzdelanostná úroveň obyvateľov v MRK (zlá uplatniteľnosť na trhu práce)	

¹ <https://sk.wikipedia.org/wiki/SWOT>

Zabezpečenie práv a právom chránených záujmov pre marginalizované skupiny		Predsudky zo strany majority voči minorite	
Dobré poskytovanie sociálneho poradenstva		Nedostatočný záujem a podpora zo strany rodičov o vzdelávanie svojich detí (ďalšie pokračovanie v štúdiu)	
Prevenčia výskytu sociálno-patologických javov		Nedostatok dobrovoľníkov	
Spolupráca so Zdravými regiónmi v oblasti zdravia		KC nie je v žiadnej sieti	
Spolupráca s rôznymi inštitúciami a organizáciami – ÚPSVaR, zdravotné poisťovne, Soc. poisťovňa, exekútorские úrady, ZŠ, ŠZŠ Krupina, detský pediatri, odborní lekári, Okresné súdy, CDR Kremnica, CDR Trnava,		Obmedzené možnosti získania financií formou projektov	
Široká ponuka aktivít pre rôzne cieľové skupiny		Spolupráca so zamestnávateľmi	
Poskytnutie priestoru pre stretávanie sa členov z komunity			
Eliminácia bariér medzi obyvateľmi komunity – spoločné aktivity			
Vzdelávanie ohľadom počítačovej zdatnosti			
Bezbariérovosť			
Vznik Rady KC – poradný orgán KC so zastúpením komunity			
Dobrovoľnícky program, náborová kampaň			
Mapovanie a analýza mapovania potrieb komunity			

PRÍLEŽITOSTI (OPPORTUNITIES)		OHROZENIA (THREATS)	
Dobrovoľnícky program – náborová kampaň		Finančná gramotnosť – hospodárenie s finančnými prostriedkami	
Participácia obyvateľov komunity na riešení ich problémov – komunitná práca		Predsudky zo strany majority voči minorite	
Vyhľadávanie a oslovovanie sponzorov a iných finančných možností		Absencia občianskej angažovanosti	
Zvyšovanie kvalifikácie zamestnancov KC		Nesúdržnosť obyvateľov	
Záujem obce na riešení problémov v komunite		Nedostatočné zapájanie mládeže do diania v komunite	
Práca s komunitou – zmocnenie komunity		Finančná udržateľnosť projektu pre fungovanie KC – odchod kvalifikovaných zamestnancov	
Spolupráca s Rómskym vzdelávacím fondom		Pandémia COVID 19	

2 Mapovanie potrieb

Ak má byť práca komunitného centra účinná, musí byť plánovaná a smerovať ku konkrétnym cieľom. A práve pri stanovovaní cieľov komunitného centra, ale aj čiastkových cieľov jednotlivých činností a aktivít KC (vrátane komunitnej práce) má mapovanie potrieb obyvateľov komunit nezastupiteľnú úlohu. Legislatíva a relevantná dokumentácia (napr. Štandardy komunitného centra) vytvárajú dostatok priestoru na prispôsobenie sa požiadavkám obyvateľov, v spomenutých štandardoch je nutnosť vychádzať pri koncipovaní cieľov a činnosti centra z mapovania potrieb uvedená explicitne.²

Všeobecným cieľom mapovania je získať z relevantných zdrojov (ktorými sú najmä obyvatelia komunit, zástupcovia moci a organizácií, aktivisti) informácie o potrebách, problémoch a návrhoch na ich riešenie, podnetoch týkajúcich sa obce a života v nich, požiadavkách na komunitné centrum a o vnútorných zdrojoch v komunitách. Obec Litava patrí do kategórie malých obcí. Momentálne žije v obci 754, z toho 373 mužov a 381 žien. V mesiaci september 2021 prebehlo v obci mapovanie potrieb, ako

²https://www.ia.gov.sk/npkiku/data/files/np_kiku/dokumenty/Mapovanie%20a%20analyza%20potrieb%20blo k.pdf

výskumnú vzorku respondentov sa oslovilo 75 obyvateľov danej obce, z toho z majoritnej časti bolo 35 respondentov a z minoritnej časti 40 respondentov.

Pri mapovaní potrieb sa využil dotazník ako výskumný nástroj, vďaka ktorému sa pomerne rýchlo a jednoducho získali potrebné údaje od veľkého počtu respondentov. Pracovníčky Komunitného centra Litava osobne navštevovali domácnosti náhodne vybraných respondentov čiže návratnosť dotazníkov bola 100%. Dotazník bol vybraný ako výskumný nástroj za účelom získania čo najviac informácií od oslovených respondentov. Konštrukcia dotazníka bola vytvorená tak, aby vyhovovala našim výskumným potrebám. Otázky v dotazníku boli formulované tak, aby boli pre oslovených respondentov zrozumiteľné a prispôsobené cieľovej populácii vzhľadom na ich vek, vzdelanie, osobnú skúsenosť a podobne. Otázky v dotazníku podľa možnosti ich odpovedí sa rozdelili na otvorené a uzavreté. Výhodou otvorených otázok bolo, že respondent vo svojej odpovedi nebol ničím obmedzovaný, odpovede môžu byť bohatšie, obsiahnejšie. Na tieto otázky respondenti odpovedali stručne. Pri uzavretých otázkach si respondent zvolil z ponúknutých alternatív.

Výsledky dotazníka sa vyhodnocovali po jednotlivých položkách, otázkach. Pre zvýšenie validity získaných údajov boli požiadaní respondenti, aby otázky, na ktoré nechcú odpovedať úprimne, radšej nechali nevyplnené. Každý jeden respondent mal zachovanú anonymitu, boli ubezpečení, že odpovede budú spracovávané len štatisticky. Pri spracovaní údajov od respondentov sa použila webová aplikácia, ktorá je priamo napojená na štatistické programy a jednoduchosť prípravy údajov pre štatistické spracovanie. (Kompletne vyhodnotenie je vid' Príloha č.1)

3 Výsledky Mapovania potrieb

Z mapovania potrieb nám vyplynulo nasledovné:

- Čistota verejných priestranstiev – 52,0%
- Detské ihriská a priestor pre stretávanie mládeže – 47,9%
- Nelegálne skládky – 45,3%
- Spolunažívanie a vzťahy obyvateľov – 41,1%
- Nedostatok pracovných príležitostí – 37,0%
- Separácia odpadu – 12,0% (separácia komunálneho odpadu sa prevažne týka obyvateľov MRK)
- Voľne pobejúce psy (prevažne sa týka MRK)
- Rýchla jazda mladých na autách (ide prevažne o mládež, ktorá ešte nemá vodičské oprávnenie na vedenie vozidla – týka sa MRK)

Pracovníčky Komunitného centra tieto jednotlivé najzávažnejšie problémy chcú riešiť na stretnutí Rady Komunitného centra kde budú prizvaní aj zástupcovia z minoritnej časti obce a aj majoritnej časti obce, starostka obce, poslanci z obecného zastupiteľstva, špecialisti PZ, pracovník zo životného prostredia. V rámci diskusie očakávame návrhy na riešenie týchto problémov a participáciu od prizvaných hostí ako odstrániť alebo minimalizovať jednotlivé problémy, ktoré sa v danej obci sú. Očakávame, že bude navrhnutý cieľ a čiastkové ciele, časový harmonogram, ale aj možnosti, návrhy a prostriedky na dosiahnutie stanoveného cieľa.

Počet pozvaných hostí bude predovšetkým záležať od aktuálneho COVID automatu a situácie v obci ohľadom pandémie.

3.1 Demografia

Z administratívneho hľadiska je obec začlenená do okresu Krupina a Banskobystrického samosprávneho kraja. Obec Litava leží vo východnej časti okresu. Rozprestiera sa okolo potoka Litavica. Z hľadiska začlenenia do krajinných celkov, obec leží v celku Krupinská planina. Z hľadiska výškovej polohy patrí kataster obce Litava v rámci Krupinskej planiny do kategórie nízkych vysočín, ktorých nadmorská výška sa pohybuje od 392 m.n.m. do 596 m.n.m. Nadmorská výška obce Litava je 430 m.n.m.

Kataster obce susedí s obcami Lackov, Trpín, Cerovo, Čebovce, Plachtince, Zemiansky Vrbovok a Sucháň. Najbližším mestom je okresné mesto Krupina. Rozloha katastrálneho územia obce je 1 581 ha. K obci prináležia lazy – Belakov, Kováčove lazy, Dolinka, Pereš, Dúbravka, Jasenie, Rakytie, Kamasove lazy. Z celkového územia obce tvorí orná pôda 775 ha, trvalé trávne porasty 762 ha a záhrady 10 ha, čo odzrkadľuje dlhoročné poľnohospodárske zameranie obce. Na území obce prevláda mierne teplé podnebie južného Slovenska.

Obec Litava je začlenená do Mikroregiónu Východný Hont, ktorého súčasťou sú aj obce Lackov, Senohrad, Cerovo, Sucháň, Dačov Lom, Príbelce, Dolné Plachtince, Stredné Plachtince a Horné Plachtince.

Vplyv demografického vývoja na vekové zloženie obyvateľstva v sledovaných skupinách sa od celorepublikového priemeru odlišuje. Vekové zloženie obyvateľstva SR sa za posledných 10 rokov sa zmenilo, proces starnutia sa zintenzívnil. Keď porovnáme vekovú štruktúru obyvateľstva v obci za posledné roky tak vidíme, že obyvateľstvo v menšej miere ale začalo starnúť. Štatistické údaje a hlavne index starnutia nám ukazuje, že za posledných 10 - 15 rokov pozorujeme mierne tempo nárastu starnutia obyvateľstva. V skupine sídiel ako je obec Litava sa vekové zloženie obyvateľstva od roku 2001 výrazne odlišuje od slovenského priemeru. Je všeobecne známe, že rómske obyvateľstvo sa líši od nerómskeho svojim spôsobom života, životnou a vzdelanostnou úrovňou, ako aj reprodukčným

správaním. Na druhej strane Rómovia zďaleka nie sú homogénnou skupinou. Stále významnejším diferenciačným faktorom sa stáva stupeň integrácie resp. segregácie. V dôsledku rozdielneho demografického správania sú prírastky rómskeho obyvateľstva vyššie, ako prírastky nerómskeho obyvateľstva. Rómska reprodukcia sa spomaľuje, preto aj prírastky obyvateľstva sa budú znižovať a v priebehu 20 rokov by nemal byť výraznejší rozdiel vo vývoji rómskeho a nerómskeho obyvateľstva. I napriek týmto skutočnostiam štruktúra obyvateľstva obce v dôsledku stagnácie počtu obyvateľov predproduktívnom veku oproti nárastu poproduktívnych v blízkej budúcnosti prinesie aj demografický problém prestarnutie obyvateľstva a problém v sociálnej starostlivosti obyvateľstva.³

Demografická analýza predstavuje analýzu charakteristík populácií a podmnožín populácií, ako sú vek, rasa a pohlavie. Obec Litava patrí do kategórie malých obcí. Podľa sčítania obyvateľov domov a bytov 2021 (ďalej len SODB 2021) k 1.1. 2021 žilo v obci 754 obyvateľov, z toho 373 mužov a 381 žien.

Počet obyvateľov

	Počet	Percentá
Muži	373	49,47
Ženy	381	50,53
Spolu	754	100

Štruktúra obyvateľstva podľa vekových skupín

	Predproduktívny vek 0 – 14 rokov	Produktívny vek 15 – 64 rokov	Poproduktívny vek 65 a viac rokov
Počet	141	518	95
Percentá	18,7	68,7	12,6

Štruktúra obyvateľstva podľa vzdelania

	Bez ukončeného vzdelania osoby vo veku 0 – 14 rokov	Základné vzdelanie	Stredoškolské (učňovské) vzdelanie (bez maturity)	Úplne stredoškolské vzdelanie (s maturitou)	Vyššie odborné vzdelanie	Vysok. vzdel.	nezistené
Počet	108	301	167	109	25	37	7
Percentá	14,32	39,92	22,15	14,46	3,32	4,961	0,93

³ https://www.obecilitava.sk/web_files/2020/8/1762.pdf

Počet obyvateľov podľa národnosti

	Slovenská	Rómska	Česká	Poľská
Počet	741	8	1	1
Percentá	98,28	1,06	0,13	0,13

Jednotlivé informácie boli čerpané zo sčítania obyvateľstva v roku 2021. Podľa poznatkov pracovníčok KC Litava Rómovia tvoria cca 1/3 obyvateľov v obci, ale podľa sčítania sa ich k rómskej národnosti prihlásilo len 8 čo tvorí len 1,06%.

Počet obyvateľov podľa náboženského vyznania

	Bez náboženského vyznania	Rímskokatolícka cirkev	Evanjelická cirkev
Počet	49	679	13
Percentá	6,5	90,05	1,72

3.2 Fyzická infraštruktúra

V obci Litava podľa SODB 2021 je 291 rodinných domov. Niektoré rodinné domy majú od 1 a ž po 5 podlaží. 94 (32,3%) domov je murovaných z tehál, tvárnic a tehlových blokov. 76 (26,12%) domov má konštrukciu z kameňa, 3 (1,03%) domy majú drevenú konštrukciu. Kombinovanú konštrukciu čiže tehly a kameň má 111 (38,14%) domov. Hliníkovú konštrukciu má len 1 (0,34%) rodinný dom, inú konštrukciu 3 (1,03%) a nezistené 3 (1,03%).

Vodovodná prípojka

	V dome z verejnej siete	V dome - vlastná	Mimo domu – z verejnej siete	Bez prípojky	Nezistené
Počet	104	65	75	41	6
Percentá	35,74	22,34	25,77	14,9	2,06

Štruktúra domov podľa typu kanalizačného systému

	Septik, žumpa	Domáca čistička odpadových vôd	Bez kanalizácie	Nezistené
Počet	180	11	97	3
Percentá	61,86	3,78	33,33	1,03

Štruktúra domov podľa formy vlastníctva

	Nezistený	Fyzická osoba	Obec	Iná právnická osoba	Zahraničný vlastník	Kombinácia vlastníkov	Obchodná spoločnosť
Počet	8	196	2	4	1	79	1
Percentá	2,75	67,35	0,69	1,37	0,34	27,15	0,34

V obci Litava podľa SODB 2021 je 314 bytov, ktoré majú od jednej až po 8 obytných miestností.

Štruktúra bytov podľa formy vlastníctva

	Byt obývaný vlastníkom	Byt vo vlastnom rodinnom dome	Obecný byt	Služobný byt	Iná forma užívania bytu	Nezistené
Počet	86	202	2	2	20	2
Percentá	27,39	64,33	0,64	0,64	6,37	0,64

Počet bytov podľa zásobovania vodou

	Vodovod v byte zo spoločného zdroja	Vodovod v byte z vlastného zdroja	Vodovod mimo bytu	Bez vodovodu	Nezistené
Počet	196	66	8	41	3
Percentá	62,42	21,02	2,55	13,06	0,96

Štruktúra bytov podľa zdroju energie využívaného na vykurovanie

	Plyn	Elektrina	Kvapalné palivo	Pevné palivo	Solárna energia	Iný	Žiadny	Nezistený
Počet	2	31	1	258	1	2	16	3
Percentá	0,64	9,87	0,32	82,17	0,32	0,64	5,1	0,963

Infraštruktúra obce Litava:

- Obecný úrad
- Pošta
- Rímsko-katolícky farský úrad
- Materská škola
- Základná škola 1. až 4. ročník
- Kultúrno-spoločenský dom
- Knižnica
- Požiarna zbrojnica
- Dom smútku
- Televízny káblový rozvod
- Futbalové ihrisko
- Antukové ihrisko /tenis, hokej/
- Multifunkčné ihrisko /futbal, tenis, volejbal,/
- Predajňa rozličného tovaru COOP Jednota
- Predajňa rozličného tovaru Anna Turanová
- Verejný vodovod
- Telekomunikačné zariadenia /telefón, internet/
- Verejné osvetlenie
- Miestny rozhlas
- Autobusová doprava
- Komunitné centrum
- Klub dôchodcov

V obci je zastúpenie najmä drobných živnostníkov. Ich existencia na území obce značne vplýva na finančné možnosti obce a obyvateľstva. Všetky podnikateľské subjekty pôsobia na komerčnej báze. Niektorí podnikatelia majú len sídlo v obci a svoju podnikateľskú aktivitu vykonávajú mimo obce.

Miera ekonomickej aktivity v obci je okolo 47 %, časť obyvateľstva je napojená na štátne sociálne dávky. Narastá skupina občanov, ktorí nevedia hospodáriť s finančnými prostriedkami. Vyše 48 % ekonomicky aktívnych obyvateľov odchádza za prácou mimo obce. Chýbajú možnosti zamestnávať obyvateľov s najnižším vzdelaním.

Kultúra, šport, zdravotníctvo

Spoločenský život je veľmi aktívny, na ktorom sa zúčastnia vekové kategórie od detí po seniorov.

Zoznam spoločenských organizácií: Športový klub Litava, Urbár, Jednota dôchodcov Slovenska, DHZ, Poľovnícke združenie Bažant, Cirkevná organizácia,... Športovo-rekreačné zariadenia a aktivity – Detské ihrisko, Futbalové ihrisko, futbal, tenis, turistika, cykloturistika, stolný tenis, možnosti pre poľovníctvo

Kultúrne zariadenia a aktivity – Knižnica, Kultúrny dom, Ľudový dom... Novoročný koncert, Fašiangy, Páračky, Stavanie mája, Deň matiek, MDD, Litavský klobásový festival, Posedenie so seniormi, Mikuláš, Vianoce, Silvester...

V obci nie je zdravotné stredisko s lekárnou. Revitalizácia obce ešte nie je dokončená.

V obci sú vytvorené podmienky na uskutočňovanie rôznych obecných, kultúrnych a športových podujatí, ktoré poskytujú občanom i turistom ideálne podmienky na stretávanie sa pri rôznych príležitostiach a prostredie pre trávenie voľného času.⁴

3.3 Inštitúcie

Sociálne služby v regióne sú poskytované prostredníctvom verejných a neverejných poskytovateľov sociálnych služieb. Jedným z neverejných poskytovateľov sociálnych služieb je Charita Lackov – Dom božieho milosrdenstva a OZ Dobrý pastier Bzovík ktoré poskytujú ubytovanie ľuďom bez domova.

Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb v Krupine je zariadenie sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti Banskobystrického samosprávneho kraja. Sociálne služby sú poskytované štandardným spôsobom s celoročnou pobytovou službou. Starostlivosť o starších obyvateľov regióne je riešená aj prostredníctvom Spoločného obecného úradu v Krupine formou poskytovania opatrovateľskej služby.

Centrum sociálnych služieb so sídlom v Krupine je registrovaným neverejným poskytovateľom sociálnych služieb - základného sociálneho poradenstva, opatrovateľskej služby, sprostredkovania osobnej asistencie, zariadenia núdzového bývania a denného stacionára. Uvedené sociálne služby poskytujú najmä pre obyvateľov mesta a okresu Krupina.

⁴ https://www.obeclitava.sk/web_files/2020/8/1762.pdf

Domov sociálnych služieb „Nádej“ v Krupine je neziskovou organizáciou zriadenou v zmysle zákona č. 213/1997 Z.z. o neziskových organizáciách, poskytujúcou verejnoprospešné služby.

Mesto Krupina 1. marca 2017 zriadilo neziskovú organizáciu, ktorá poskytuje všeobecne prospešné služby s názvom SVETLO Krupina, n.o.. Nezisková organizácia bola založená na poskytovanie sociálnej pomoci fyzickým osobám, ktoré dovŕšili dôchodkový vek a sú odkázaní na pomoc inej fyzickej osobe, ktoré sa ocitli v nepriaznivej sociálnej situácii, nedokážu túto situáciu riešiť a nedokážu si zabezpečiť nevyhnutné podmienky na uspokojenie základných životných potrieb v domácom prostredí.

V obci pôsobí sociálne zariadenie, v ktorom je možné zabezpečiť pobytovú sociálnu službu v zariadení. V blízkosti obce sa nachádza sociálne zariadenie, najbližšie v Krupine, kde je možnosť zabezpečiť potrebné sociálne služby u verejného poskytovateľa. Opatrovateľská služba a terénna sociálna práca nie je v prevádzke. Sociálne služby pre túto sociálnu skupinu v súčasnosti zabezpečuje aj rodina s využitím ďalších systémov sociálneho zabezpečenia a pomoci cez dávky. Na koordináciu sociálnej služby obec má vytvorenú funkciu sociálneho pracovníka – na posúdenie problému fyzickej osoby, rodiny alebo komunity, poskytnutie základných informácií o možnostiach riešenia problému a podľa potreby aj odporúčanie a sprostredkovanie ďalšej odbornej pomoci a ani terénneho pracovníka na vyhľadávanie a evidenciu občanov odkázaných na sociálnu službu. Sociálnu agendu zabezpečuje pre obec Spoločná úradovňa v Krupine. V poslednej dobe badať ťažkosti s umiestnením odkázaných na pomoc v zariadeniach. Je nevyhnutné vytvorenia sociálneho zariadenia pre potreby obce a regiónu v spolupráci s VÚC, regionálnym združením obcí alebo s tretím sektorom, nakoľko za niekoľko rokov kvôli prestarnutiu obyvateľstva vznikne problém so sociálnymi službami v obci. Preto obec podporuje aktivity subjektov na vytvorenie sociálneho zariadenia pre potreby obce a regiónu. Vhodnou alternatívou do budúcnosti môže byť zabezpečenie permanentnej opatrovateľskej služby a stravovania, zreteľom na zotrvanie prijímateľov v domácom prostredí, k vytvoreniu podmienok pre plnohodnotný spoločenský a kultúrny rozvoj cieľovej skupiny.⁵

3.4 Neformálna sociálna štruktúra:

Primárnou cieľovou skupinou komunitného centra sú jednotlivci a skupiny ohrozené sociálnym vylúčením. Sekundárnymi cieľovými skupinami sú ostatní obyvatelia obce v pôsobnosti komunitného centra.

⁵ https://www.obeclitava.sk/web_files/2020/8/1762.pdf

Špecifické cieľové skupiny:

- Deti a mládež, matky s deťmi, ktoré sú ohrozené sociálnym vylúčením, sú vylúčené alebo marginalizované
- Osoby dlhodobo nezamestnané a ohrozené nezamestnanosťou
- Obyvatelia obce v rámci komunitného rozvoja
- Osoby s nízkymi príjmami pod hranicou životného minima
- Osoby, ktoré sú dlhodobo odkázané na dávky štátneho systému sociálnej pomoci
- Obyvatelia marginalizovaných rómskych komunít - osada

V súvislosti s integračným charakterom komunitného centra je komunitné centrum prístupné všetkým obyvateľom obce Litava. V rámci výkonu činnosti komunitného centra je pozornosť venovaná aj poskytovateľom podporných služieb – zabezpečovanie sieťovania a aktívnej spolupráce s rôznymi lokálnymi inštitúciami a organizáciami, ktoré sa zaoberajú prácou s ľuďmi. V rámci rozvoja komunitného centra a zabezpečenia jeho efektivity je zabezpečovaná aktívna spolupráca so zriaďovateľmi a zamestnancami iných komunitných centier pôsobiacich v užšom a širšom okolí.

V obci Litava je prirodzená autorita starostka obce. V osade za prirodzenú autoritu považujeme asistentku osvetu zdravia z projektu Zdravé regióny, ktorá priamo v MRK aj žije. Susedské vzťahy sú na dobrej úrovni, pokiaľ sa niekto ocitne v núdzi, tak si vzájomne pomôžu. V MRK sú prisťahovalci z rôznych kútov Slovenska, zostali žiť na Litave z dôvodov akými sú: partner/partnerka. Rómovia z osady, ktorý žijú na úrovni majú veľmi dobré vzťahy s ostatnými obyvateľmi obce. Za problémových považujeme neprispôsobivých obyvateľov danej osady a tam sa prejavujú aj zhoršené vzťahy v rámci obce.

3.5 Informácie o životnom štýle:

Niektorým obyvateľom MRK nezáleží na svojom životnom prostredí, a to sa týka prevažne komunálneho odpadu a separácie, neriešia ani svoju životnú situáciu (zlepšenie hygieny v domácnostiach, starostlivosť o maloleté deti, vzdelanie.....). Majú problém uplatniť sa aj na trhu práce, a to najmä z dôvodu nízkej vzdelanostnej úrovne, zadlženosť, zlé nastavenie autobusových spojov do zamestnania. V MRK je dosť ľudí, ktorí sú poberateľmi invalidných dôchodkov, ktoré mnohé z nich nedosahujú ani len životné minimum. Mnohí poberatelia invalidného dôchodku (nízky) sa snažia pracovať aj na dohodu, alebo aj na trvalom pracovnom pomere, príležitostných brigádach (či už pomoc obyvateľom osady alebo aj obce).

3.6 Potreby, problémy, sny

Snom asi každého obyvateľa obce je, aby sa život po pandémii COVID-19 dostal do normálu a začali sa v obci konať kultúrno-spoločenské a športové aktivity, na ktorých sa stretávali občania nielen z majority, ale aj z minority. Svoju činnosť mali obmedzenú aj seniori, nakoľko im pandemická situácia nedovoľovala sa stretávať vo svojom Klube dôchodcov, a to najmä počas jesene až do jari. Minorita má záujem si svojpomocne vybudovať malé parkovisko, ktoré by bolo pod MRK a využívali by ho najmä počas zimných mesiacov. Ďalšou prioritou je zakúpenie nádob na komunálny odpad aj možnosťou si mesačného odkladania finančných prostriedkov. Likvidácia nelegálnych skládok a separácia komunálneho odpadu (odovzdávanie na príslušné miesta zálohované PET fľaše a plechovky). Prioritou je pre mnohé rodiny mať stabilné zamestnanie, čo znamená stabilný príjem a zlepšenie finančnej situácie v rodinách, ktorá im môže dopomôcť k zlepšeniu sociálnej situácie (bývanie, hygiena, starostlivosť o maloleté deti...).

3.7 Ciele a úlohy komunitného centra

Explicitne nie je možné vymedziť ciele komunitného centra, ako upozorňujú Čerešniková a kol.⁶, každé komunitné centrum pracuje v iných podmienkach, a má preto formulované svoje vlastné ciele, ktoré reflektujú potreby konkrétnych cieľových skupín, s ktorými pracuje.

Podľa štandardov KC⁷ je poslaním komunitného centra „*prostredníctvom poskytovania komplexných, odborných činností, iných činností a aktivít prispieť k sociálnemu začleňovaniu osôb sociálne vylúčených, a to ako na individuálnej, tak aj na lokálnej úrovni. Pod sociálnym začleňovaním sa rozumie sprístupňovanie takých príležitostí a možností, ktoré sociálne vylúčeným jednotlivcom a rodinám napomôžu plne sa zapojiť do ekonomického, sociálneho a kultúrneho života v danej lokalite i v celej spoločnosti.*“

Od 01.09.2019 pokračovalo Komunitné centrum Litava kontinuálne vo svojej činnosti s 2 zamestnancami financovanými z rozpočtu obce v nadväznosti na zapojenie sa do Národného projektu Budovanie odborných kapacít na komunitnej úrovni. Zmluva o spolupráci bola podpísaná 07.01.2020, s tým, že začiatok projektu je od 09/2019 a finančné prostriedky – mzdové náklady na činnosť KC od

⁶ ČEREŠNÍKOVÁ, M. a kol. 2016. *Štandardy komunitných centier*. MPSVaR : Operačný program ľudské zdroje. 93 s.

⁷ *Štandardy komunitných centier národného projektu Komunitné centrá*. 2014. *Zamestnanosť a sociálna inklúzia*, s.6

01.09.2019 do 31.12.2019 boli refundované. Od 01.07. 2021 v KC pracujú 4 pracovné pozície, a to odborný garant, odborný pracovník, pracovník a komunitný pracovník.

Víziu komunitného centra je potrebné chápať v širšom kontexte politiky EÚ, najmä s dôrazom na integráciu skupín obyvateľstva ohrozených sociálnym vylúčením, z dôvodu zotrvávania priestorovo segregovanej lokality s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby. Problémy daných skupín obyvateľstva je potrebné riešiť vo viacerých oblastiach života súčasne. Komunitné centrum, ako inštitucionálne zariadenie, poskytuje predovšetkým primárne programy reagujúc na aktuálne páľčivé problémy a potreby miestnej komunity. Táto skutočnosť ako aj prítomnosť separovanej rómskej komunity, deklaruje opodstatnenosť daného typu zariadenia v obci.

S víziou udržania činností podporujúcich aktivizáciu jednotlivcov marginalizovaných komunit, zvýšenia zamestnanosti, vzdelanostnej úrovne, zlepšenie životných podmienok a riešenia vzájomne súvisiacich problémových okruhov: chudoba, diskriminácia a rodová rovnosť, je úzko späté udržanie chodu komunitného centra. Prevádzka takéhoto zariadenia si vyžaduje dostatok finančných prostriedkov s dôrazom na kvalitu poskytovaných služieb. V súčasnosti sú možnosti financovania limitované trvaním prebiehajúceho projektu. Víziou je finančná udržateľnosť tohto druhu zariadenia sociálnych služieb krízovej intervencie v obci.

Konkrétne ciele:

- 1. Pomoc pri príprave na školské vyučovanie a sprevádzanie dieťaťa do a zo školských zariadení, predškolská príprava** – eliminovať negatívne dopady prerušenia prezenčného vyučovania v predchádzajúcich školských rokoch, vyrovnávanie rozdielov vo vedomostiach, zručnostiach a spôsobilostiach žiakov, eliminovať riziko opakovania ročníkov a predčasného ukončenia vzdelávania žiakov a tým zvýšiť ich školskú úspešnosť,

- práca s deťmi v predškolskom veku, ktorých je ohrozený vývin v dôsledku nepriaznivej sociálnej situácie, podpora rodiny a podpora vývoja dieťaťa s ohľadom na jeho špecifické potreby (rozvoj grafomotorických schopností, rozvoj kognitívnych a jazykových kompetencií, rozvoj pamäte, pozornosti).

Čiastkové ciele:

- Spolupráca s asistentom osvedy zdravia ohľadom základných hygienických návykov
- Doučovanie, tútoring a mentoring pre deti a mládež – zamerané na prekonávanie bariér vo vzdelávaní detí zo sociálne znevýhodneného prostredia a detí so špeciálnymi potrebami, kde chýbajú podmienky na domácu prípravu, nedostatok podnetov na osobnostný rozvoj, nízke vzdelanie rodičov, neschopnosť pomôcť deťom s prípravou do školy.

Úlohy:

- Pohovor s rodičmi, aby zvýšili záujem o školskú dochádzku dieťaťa, vytvorenie spolupráce s triednym učiteľom, asistentom učiteľa
- Zabezpečenie prípravy na vyučovanie
- Individuálne doučovanie
- Vysvetľovanie učiva z predmetov, s ktorými majú problémy
- Pomoc pri písaní zadaných domácich úloh
- Komunikácia s triednymi učiteľmi ohľadom školských výsledkov a problémov dieťaťa

2. Práca s rodinami na zlepšení životných podmienok, starostlivosť o maloleté deti, nedostatočná hygiena, plánované rodičovstvo (antikoncepcia), výskyt škodcov v domácnostiach (šváby, pedikulóza, blchy)

Čiastkové ciele:

- Zapojenie Zdravých regiónov, ÚPSVaR - SPODaSK, participácia samotných členov domácností na zlepšení ich životných

Úlohy:

- Aktivity v súčinnosti s asistentkou osvedy zdravia pri riešení konkrétnych situácií v domácnostiach (výskyt švábov, pedikulóza, blchy), pohlavné a kožné choroby (Svrab, sladké chrasty)
- Besedy s gynekológom, detským pediatrom (preventívne prehliadky a povinné očkovanie)

3. Práca s mládežou ohľadom vzdelania, sexuálnej výchovy, neželané tehotenstvo, prostitúcia, pohlavné choroby

Čiastkové ciele:

- Zapojiť subjekty, ktoré v danej problematike môžu pracovníkom KC nápomocný – asistent osvedy zdravia, RÚVZ, gynekológ, ÚPSVaR – SPODaSK, pediater, Polícia, stredné školy a učilištia (podporovať duálne vzdelávanie)

Úlohy:

- Prednášky zamerané na rôzne témy
- Osloviť subjekty, ktoré budú prínosné a nápomocné pri aktivitách a prednáškach s touto cieľovou skupinou

4. Eliminácia predsudkov majority a minority

Čiastkové ciele:

- Zapájanie majority a minority do diania a prípravy aktivít pre rôzne cieľové skupiny

Úlohy:

- Oslovenie aktívnych členov z minority a majority
- Realizácia spoločných aktivít na rôzne témy – kreatívna oblasť, oblasť zdravia, významné sviatky (MDŽ, úcta k starším...), prezentácia tradícií danej komunity, ľudové liečiteľstvo, remeslá v komunite,
- Osloviť subjekty – Obecný úrad, životné prostredie, polícia

5. Nadobudnutie nových zručností, vedomostí, schopností klientov a predovšetkým si riešiť svojpomocne svoju životnú situáciu – zamestnateľnosť, riešenie dlhov

Čiastkové ciele:

- Riešenie zadlžeností domácností
- Aktívne hľadanie pracovných ponúk, rekvalifikačné kurzy

Úlohy:

- Prednášky zamerané na právo-poradenskú činnosť tejto problematiky
 - Oslovenie subjektov ako exekútorový úrad, CPP, ÚPSVaR – odbor zamestnateľnosti
 - Zamerať sa na počítačovú zručnosť a schopnosť si vyhľadávať rôzne pracovné ponuky na internetových stránkach, tvorba životopisov a žiadostí o prijatí do zamestnania
 - Zvýšiť vzdelanostnú úroveň aj cez rôzne rekvalifikácie a kurzy
6. **Sociálne poradenstvo** - Cieľom je znižovanie rizík, vyplývajúcich zo sociálneho vylúčenia, konfliktných spoločenských situácií, spôsobu života a rizikového správania, ale aj zvýšenie sociálnych kompetencií a sociálnej mobility klientov; podpora sociálneho začlenenia klientov, rodín, komún; predchádzanie vzniku krízových situácií v rodinách, obmedzovanie a odstraňovanie negatívnych vplyvov; poskytnutie alebo sprostredkovanie konkrétnej pomoci.

Čiastkový cieľ: je minimalizovať neprimerané očakávania klienta, ponúknuť mu aktívnu participáciu na riešení problému, podporovať, vzdelávať a informovať klienta, vytvárať podmienky na zmenu klientovho spôsobu života.

Úlohy:

- sprostredkovanie kontaktu so spoločenským prostredím (mediácia vzťahov medzi klientmi, rodinami klientov, klientom a inštitúciami – školami, lekármi, ÚPSVaR)
- základná sociálna diagnostika a poskytovanie informácií o právach, povinnostiach a variantoch riešení vo vzťahu k situácii, v ktorej sa práve klient nachádza a ktoré sa vzťahujú k prekonávaniu či zmiernovaniu nepriaznivej sociálnej situácie.

- krízová intervencia a opatrenia, zamerané na predchádzanie krízovým situáciám a obmedzovanie negatívnych vplyvov v rodine

7. Separácia a riešenie komunálneho odpadu, nelegálnych skládok

Čiastkové ciele:

- Získať informácie a možnosti , kompetencie obce, pomoc komunity pri riešení problému – vytváranie nelegálnych skládok
- Postihnuteľnosť
- Vyčistenie priestranstiev v okolí príbytkov od komunálneho odpadu
- Zakúpenie nádob na komunálny odpad
- Nájsť lídrov z komunity obce (sebarealizácia, využitie ich potencionálu)
- Vyhľadanie dobrovoľníkov „Správny dedinčan“
- Participácia cieľovej skupiny – komunity – zmocnenie komunity

Úlohy:

- Pravidelne zasadnutie Rady KC v súčinnosti s pracovníkmi KC a členmi komunity
- Práca v teréne priamo s komunitou a dobrovoľníkmi
- Hľadanie finančných zdrojov (Projekty, sponzorstvo) na podporu motivácie práce lídrov
- Oslovenie starostky obce a motivácia lídrov
- Nájsť dobrovoľníkov – práca v teréne, informačná kampaň, využitie pomoci lídrov v komunite, ktorí nás nasmerujú na vhodných dobrovoľníkov
- Motivácia členov komunity a posilňovanie participácie komunity – MRK Litava
- Neformálne stretnutia s komunitou v teréne, účasť aj asistentky osvedy zdravia a jej súčinnosť, osveta v komunite ohľadom vzniku infekčných chorôb a premnoženie hlodavcov
- Sporenie finančných prostriedkov na zakúpenie nádob na komunálny odpad

Pri všetkých stanovených cieľov je potreba využiť spoluprácu s dobrovoľníkmi. Materiálne vybavenie KC je dosť vysokej úrovni. Náklady spojené s realizáciou aktivít spolufinancuje obec Litava a sponzori, ktorí prispeli buď finančne alebo materiálne.

4 Akčný plán KC Litava

Potreba/ problém	Oblasť	Hlavný cieľ	Čiastkové ciele	úlohy	Aktivity KC	Zdroje	Partneri/ zodpovednosť	Čas
<p>- Riešenie komunálneho odpadu</p> <p>- Separácia a likvidácia nelegálnych skládok v MRK - predchádzanie šíreniu infekčných chorôb a hľadavcov v obci</p> <p>- Znečistenie prostredia v okolí príbytkov na pozemkoch, ktorými nie sú vlastníckmi a tým môže dochádzať k porušovaniu zákona o odpadoch</p>	<p>- Komunitná práca</p> <p>-participácia obyvateľov komunity</p> <p>- Práca Rady KC</p> <p>-Spolupráca s dobrovoľníkmi a ich participácia na riešení problému</p>	<p>- Odstránenie nelegálnych skládok v obci Litava a zabezpečiť pravidelné odstraňovanie komunálneho odpadu v osade</p>	<p>- Získať informácie a možnosti , kompetencie obce, pomoc komunity pri riešení problému – vytváranie nelegálnych skládok - postihnutelnosť</p> <p>- Vyčistenie priestranstiev v okolí príbytkov od komunálneho odpadu</p> <p>- Zakúpenie nádob na komunálny odpad</p>	<p>- Pravidelne zasadnutie Rady KC v súčinnosti s pracovníkmi KC a členmi komunity</p>	<p>-KC osloví člena Rady KC – starostku obce, ohľadom kompetencií a postihnutelnosti vinníkov</p> <p>-KC osloví členov Rady KC ohľadom motivácie pre aktívnych členov komunity, ktorí budú nápomocní pri odstránení problému</p>	<p>Ľudské zdroje</p>	<p>Mydlová/ Vicianová, členovia Rady KC, starostka, zástupcovia komunity v Rade KC</p>	<p>3/2022</p>
			<p>- Násť lídrov z komunity obce (sebarealizácia, využitie ich potencionálu)</p>	<p>- Práca v teréne priamo s komunitou a dobrovoľníkmi</p> <p>- Hľadanie finančných zdrojov (Projekty, sponzorstvo) na podporu motivácie práce lídrov</p> <p>-Pravidelné zasadnutia Rady KC</p> <p>- Oslovenie starostky obce a motivácia lídrov</p>	<p>-Neformálna príprava lídrov na prácu v teréne v komunite – predstavenie najväčších problémov, nastavenie vzájomnej kooperatívnej pomoci- Dozor nad udržateľnosťou hyg. stavu osady, možnosti nahlasovania nelegálnych skládok a sankcie za ich vytváranie</p> <p>-Hľadanie vhodnej projektovej výzvy na podporu lídrov – motivácia – príprava projektu</p> <p>-na zasadnutiach Rady KC získať možnosti motivácie pre lídrov zo strany predstaviteľov obce</p>	<p>Ľudské zdroje</p> <p>Finančné zdroje</p>	<p>OGKC, OPKC, PKC, KPKC, Komunita obce, Lídri, Rada KC</p>	<p>10/2022</p>
			<p>- Vyhľadanie dobrovoľníkov „Správny dedinčan“</p>	<p>-Násť dobrovoľníkov – práca v teréne, informačná kampaň, využitie pomoci lídrov v komunite, ktorí nás nasmerujú na vhodných dobrovoľníkov</p>	<p>-Vytvorenie plánu práce s dobrovoľníkmi, vedenie informačnej kampani</p> <p>-Vytvorenie plánu Sporiaceho programu pre komunitu – pomoc dobrovoľníkov pri jeho realizácii</p> <p>-Sanácia nelegálnych skládok – zlepšenie životných podmienok a kvalita života – toto vyhodíť</p>	<p>Ľudské zdroje</p>	<p>Komunita - obyvatelia obce Litava</p> <p>Dobrovoľníci</p> <p>Lídri z komunity</p> <p>OGKC, OPKC, PKC, KPKC</p>	<p>Priebežne 2022</p>
		<p>- Participácia cieľovej skupiny – komunity – zmocnenie komunity</p>	<p>-Motivácia členov komunity a posilňovanie participácie komunity – MRK Litava</p> <p>-Neformálne stretnutia s komunitou v teréne, účasť aj</p>	<p>-Organizovanie spoločných brigád na odstránenie odpadu v osade, rozdelenie úloh – zmocnenie komunity na prevzatie zodpovednosti za stav svojho okolia ,</p>	<p>-Ľudské zdroje a finančné zdroje – projekty, sponzoring</p> <p>-Finančné zdroje – sporiaci</p>	<p>-Komunita, komunitný pracovník, Rada KC - podanie projektov – starostka obce, Asistent osvedy zdravia –</p>		

				asistentky osvedy zdravia – Marika Kováčová – súčinnosť, osveta v komunite ohľadom vzniku infekčných chorôb a premnoženie hlodavcov - Sporenie finančných prostriedkov na zakúpenie nádob na komunálny odpad – Finančná spoluúčasť komunity na riešení problémov	následne aktivity na skrášlenie okolia – výsadba zelene – najšš vhodnú výzvu na podanie projektu – zabezpečenie náradia a kúpu okresných drevín a stromov – výzva Nadácia : COOP Jednota, Nadácia Ekopolis -Neformálne vzdelávanie – finančná gramotnosť a vytvorenie sporiaceho programu – podľa návrhov komunity /zmocňovanie komunity a preberanie zodpovednosti/	program komunity	Marika Kováčová Dobrovoľníci KC – pomoc pri sporiacom programe	
				- Získanie spätnej väzby našich aktivít ako aj aktivít komunity - Udržateľnosť aktivít	- Vytvorenie Fb skupiny „Aktívna komunita obce Litava“ - možnosť pre obyvateľov obce, komunitu vyjadriť svoj názor, dávať podnety na zlepšenie, spoluprácu, upozornenia na porušovanie pravidiel obce, prezentácia aktivít	Ľudské zdroje	OGKC, OPKC, PKC, KPCC Dobrovoľníci Lídrí,	3/2022

Čo s ľudia naučia:

- Participovať na riešení problémov v obci
- Separácia komunálneho odpadu
- Udržiavanie a skrášlenie prostredia, v ktorom žijú
- Súdržnosť v komunite
- Záujem obyvateľov o veci verejné
- Naučia sa hľadať možnosti získania finančných prostriedkov
- Zodpovednosť voči životnému prostrediu
- Finančná zodpovednosť za stav odpadu
- Vyjadriť svoj názor, kde hľadať pomoc
- Ako pomôcť k riešeniu problémov v obci

4.1 Monitorovanie plnenia cieľov

Monitorovanie plnenia stanovených cieľov bude vykonávané veľmi cielene a organizovane, ale aj spontánne. Pri spätnej väzbe v sociálnych službách ide vždy o vzťahy a prebiehajúce procesy medzi viacerými stranami (poskytovateľom, prijímateľom sociálnej služby členmi rodiny, inými osobami), v rámci ktorých sa tieto strany buď: snažia vyriešiť situáciu, alebo hodnotiť situáciu, zdieľať svoje pocity, odkrývať emócie.

Pre monitorovanie si pracovníčky KC zvolili kvalitatívnu výskumnú metódu, pretože chcú do skúmaného javu nahliadnuť hlbšie a získať detailné informácie, ktoré sa kvantitatívnymi metódami ťažko podchytávajú a konkrétne pološtruktúrovaným rozhovorom. Pri tejto metóde je možné zachytiť nielen oznamované fakty, ale aj niektoré vonkajšie reakcie opýtaného a podľa nich pohotovo usmerňovať rozhovor potrebným smerom. Metódou rozhovoru je možné odhaliť fakty, skúsenosti, názory a postoje skúmaných osôb, ktoré sú ostatným metódam nedostupné. Rozhovor sa dá prispôbiť zvláštnostiam rôznych situácií, slúži na hlbšie objasnenie kontextu a dôvodov odpovedí.

Táto metóda umožní držať sa vopred pripraveného zoznamu tém, ale zároveň poskytnúť respondentom dostatok priestoru pre ich vlastnú výpoveď. Ak sa nám téma hovoru bude zdať zaujímavá, budú sa klásť respondentom doplňujúce otázky, vďaka ktorým bude výsledná analytická časť bohatšia. Predpokladaná výskumná vzorka respondentov by mala byť 10 obyvateľov z majority a 10 obyvateľov minority.

5 Záver

Komunita je priestor, v ktorom prežívame svoj život. Je to priestor, ktorý pripravujeme pre svoje deti a vnúčatá. Preto nemôže byť nikomu jedno, v akom komunitnom priestore žije. Komunita ovplyvňuje náš život. Vytvára príležitosti na realizáciu každého člena komunity. Každý člen komunity ovplyvňuje stav v akom sa komunita nachádza.

Komunitná práca v sebe obsahuje aj prácu so skupinami a jednotlivcami, ktorí sa v komunite nachádzajú. Je možné konštatovať, že komunitná práca dáva práci s jednotlivcami a skupinami komunitný rozmer. Prejdite sa po svojej obci, meste či obytnej štvrti, ktorú by ste mohli označiť za komunitu.

Komunitné plánovanie sociálnych služieb je jednou zo základných metód riadenia rozvojových procesov. Predstavuje metódu, pomocou ktorej obec plánuje sociálne služby tak, aby zodpovedali miestnym špecifikám a potrebám jednotlivých občanov. Ide o otvorený proces zisťovania potrieb a zdrojov, a hľadanie najlepších riešení v oblasti sociálnych služieb.

Pri sociálnych službách je obvykle motiváciou na zriadenie služby pomoc pri prekonávaní nepriaznivej sociálnej situácie členov komunity, ktorá je v určitej miere rozšírená a umožňuje členom komunity zotrvať v prirodzenom prostredí s ďalšími členmi komunity.

Pri tvorbe komunitného plánu a v rámci procesu komunitného plánovania je dôležité identifikovať rôzne kultúry organizácií, ktoré sa na plánovaní zúčastňujú a identifikovaným odlišnostiam prispôbiť komunikáciu. Základným cieľom je, aby sa s jednotlivými partnermi komunitného plánovania komunikovalo spôsobom, ktorému rozumejú a používali také pravidlá, ktoré sú v ich kultúre zaužívané. Každé plánovanie musí zohľadňovať tie subjekty, ktoré do plánovacieho

procesu vstupujú. Aj keď tieto subjekty nemajú rovné postavenie, v procese plánovania sa im poskytujú rovné príležitosti na prejavenie svojho názoru k jednotlivým plánovaným aktivitám. Účastníkom komunitného plánovania je celá komunita.

Komunitná práca vyžaduje spolupôsobenie rôznych špecializácií a najmä záujem o spoločné dobro a zároveň o svoj podiel na budovaní tohto spoločného dobra. Komunitná práca vyžaduje od nás oveľa viac spoločnej aktivity, angažovania sa a osobného nasadenia. Nie je nutné, aby všetci robili všetko. Ale je viac ako žiadúce, aby sa každý angažoval v tej oblasti, ktorá ho zaujíma a ku ktorej má prirodzený vzťah.

6 Použitá literatúra

- ČEREŠNÍKOVÁ, M. a kol. 2016. Štandardy komunitných centier. MPSVaR : Operačný program ľudské zdroje. 93 s.
- Štandardy komunitných centier národného projektu Komunitné centrá. 2014. Zamestnanosť a sociálna inklúzia,
- https://www.obeclitava.sk/web_files/2020/8/1762.pdf
- https://www.ia.gov.sk/npkiku/data/files/np_kiku/dokumenty/Mapovanie%20a%20a_nalyza%20potrieb%20blok.pdf
- <https://sk.wikipedia.org/wiki/SWOT>

Prílohy

Príloha č. 1

VYHODNOTENIE DOTAZNÍKA MAPOVANIA POTRIEB

Obec Litava patrí do kategórie malých obcí. Momentálne žije v obci 776, z toho 387 mužov a 389 žien. V mesiaci september 2021 prebehlo v obci mapovanie potrieb, ako výskumnú vzorku respondentov sa oslovilo 75 obyvateľov danej obce, z toho z majoritnej časti bolo 35 respondentov a z minoritnej časti 40 respondentov.

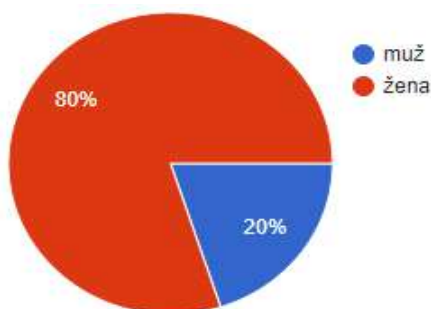
Pri mapovaní potrieb sa využil dotazník ako výskumný nástroj, vďaka ktorému sa pomerne rýchlo a jednoducho získali potrebné údaje od veľkého počtu respondentov. Pracovníčky Komunitného centra Litava osobne navštevovali domácnosti náhodne vybraných respondentov čiže návratnosť dotazníkov bola 100%. Dotazník bol vybraný ako výskumný nástroj za účelom získania čo najviac informácií od oslovených respondentov. Konštrukcia dotazníka bola vytvorená tak, aby vyhovovala našim výskumným potrebám. Otázky v dotazníku boli formulované tak, aby boli pre oslovených respondentov zrozumiteľné a prispôbené cieľovej populácii vzhľadom na ich vek, vzdelanie, osobnú skúsenosť a podobne. Otázky v dotazníku podľa možnosti ich odpovedí sa rozdelili na otvorené a uzavreté. Výhodou otvorených otázok bolo, že respondent vo svojej odpovedi nebol ničím obmedzovaný, odpovede môžu byť bohatšie, obširnejšie. Na tieto otázky respondenti odpovedali stručne. Pri uzavretých otázkach si respondent zvolil z ponúknutých alternatív.

Výsledky dotazníka sa vyhodnocovali po jednotlivých položkách, otázkach. Pre zvýšenie validity získaných údajov boli požiadaní respondenti, aby otázky, na ktoré nechcú odpovedať úprimne, radšej nechali nevyplnené. Každí jeden respondent mal zachovanú anonymitu, boli ubezpečení, že odpovede budú spracovávané len štatisticky. Pri spracovaní údajov od respondentov sa použila webová aplikácia, ktorá je priamo napojená na štatistické programy a jednoduchosť prípravy údajov pre štatistické spracovanie.

Vyhodnotenie dotazníkového prieskumu – majoritná časť obce

1. Vyhodnotenie respondentov podľa pohlavia:

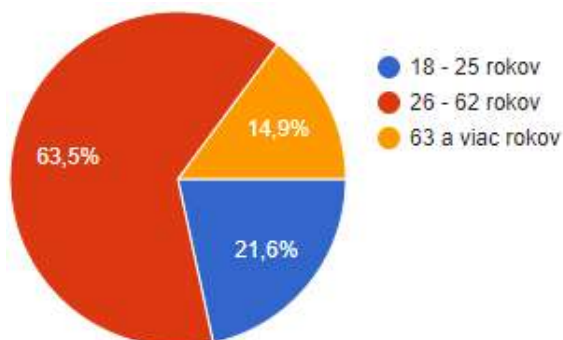
Graf č.1 nám vyhodnotil účasť na mapovaní potrieb v obci Litava v celkovom počte 75 respondentov, z toho 80% žien a 20% mužov.

1. Pohlavie		
	počet	%
muži	15	20,0
ženy	60	80,0
spolu	75	100

2. Vyhodnotenie respondentov podľa dosiahnutého veku:

Graf č.2 nám najviac poukázal na oslovených respondentov, ktorí sa zúčastnili mapovania potrieb z vekovej kategórie 26 – 62 rokov, a to až 63,5%. Ďalšia veková kategória 18 – 25 rokov až 21,6%, poslednou kategóriou boli respondenti vo veku 63 a viac rokov, a to 14,9%.

2.Veková kategória		
	počet	%
18 – 25 rokov	16	21,6
26 – 62 rokov	47	63,5
63 a viac rokov	11	14,9
spolu	75	100

3. Vyhodnotenie respondentov podľa vzdelania:

Graf č. 3 nám pri vyhodnotení tejto otázky ukázal, že najviac mapovania sa zúčastnilo respondentov so základným vzdelaním až 39%, SOŠ s maturitou 28%, SOŠ bez maturity 16% a vysokoškolské vzdelanie II.stupeň 4%.

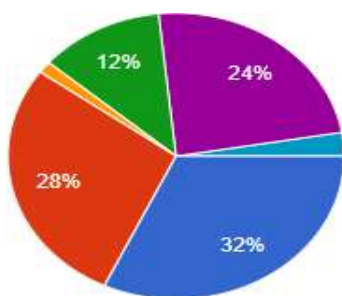

3.Vzdelanie		
	počet	%
základné	39	52,0
SOŠ bez maturity	12	16,0
SOŠ s maturitou	21	28,0
vysokoškolské I. stupňa	0	0
vysokoškolské II. stupňa	3	4,0
spolu	75	100

4. V súčasnosti je Vaše sociálne postavenie nasledovné:

Graf č.4 nám vyhodnotil, že najviac mapovania potrieb sa zúčastnilo pracujúcich respondentov 32%, nezamestnaných 28%, dôchodcov 24%, na materskej/rodičovskej dovolenke 12%, iné 2,7% a študent len 1,3%.

4. V súčasnosti je Vaše sociálne postavenie nasledovné:		
	počet	%
pracujem	24	32,0
som nezamestnaný	21	28,0
som študent	1	1,3
som na materskej/rodičovskej dovolenke	9	12,0
som dôchodca	18	24,0

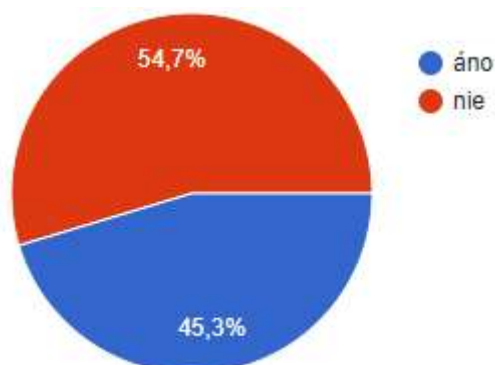

- pracujem
- som nezamestnaný
- som študent
- som na materskej/rodičovskej dovolenke
- som dôchodca
- iné

iné	2	2,7
spolu	75	100

5. Sú Vaše príjmy dostatočné na pokrytie Vašich nákladov?

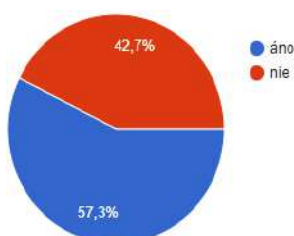
Graf č. 5 nám vyhodnotil túto otázku nasledovne: 45,3% respondentov tvrdí, že ich príjmy nie sú dostatočné na pokrytie mesačných nákladov. 54,7% respondentov sa vyjadrilo, že ich mesačné príjmy postačujú na pokrytie ich mesačných nákladov.

5. Sú Vaše príjmy dostatočné na pokrytie Vašich nákladov?		
	počet	%
áno	34	45,3
nie	41	54,7

6. Môžete si zabezpečiť všetko čo potrebujete pre Váš každodenný život?

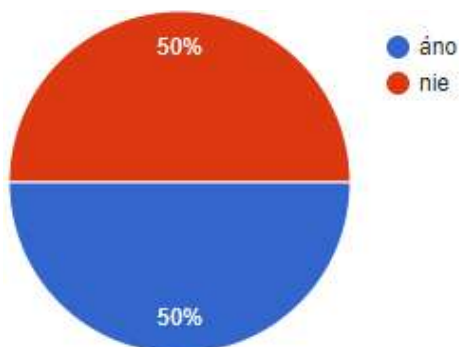
Graf č. 6 nám jasne poukazuje nato, že 57,3% opýtaných respondentov si dokáže všetko zabezpečiť pre svoj každodenný život a 42,7% uviedlo, že tieto potreby si nedokáže zabezpečiť.

6. Môžete si zabezpečiť všetko čo potrebujete pre Váš každodenný život?		
	počet	%
áno	43	57,3
nie	32	42,7

7. Sú Vaše príjmy dostatočné na uhradenie pohľadávok, ak nejaké máte?

Graf č. 7 nám ukázal, že na túto otázku odpovedalo len 60 zo 75 opýtaných respondentov. 50% opýtaných respondentov si myslí, že má dostatočné príjmy na uhradenie svojich pohľadávok. Ďalších 50% sa vyjadrilo, že ich príjmy nie sú dostačujúce.

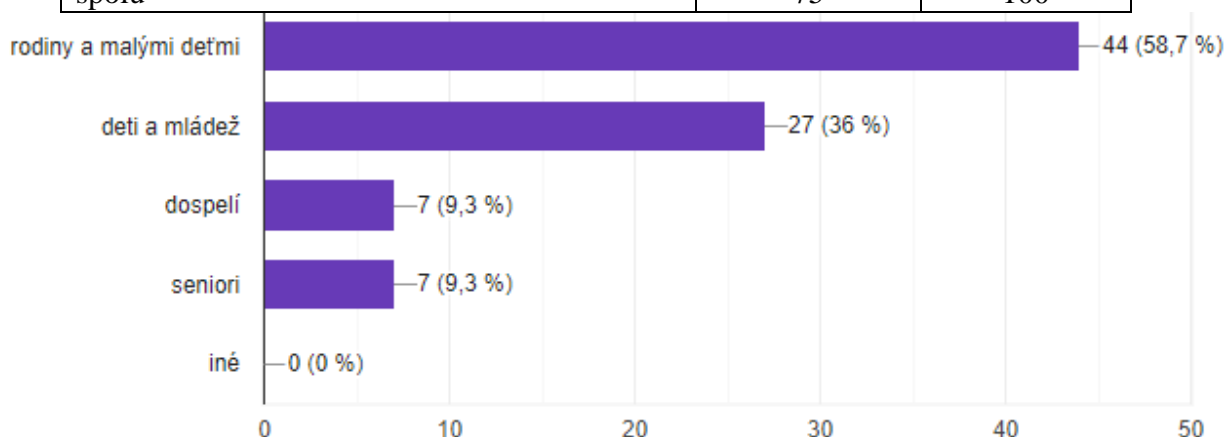

7. Sú Vaše príjmy dostatočné na uhradenie pohľadávok, ak nejaké máte?		
	počet	%
áno	30	50,0
nie	30	50,0

8. Ktorej z nasledujúcich skupín obyvateľstva obce by sa podľa Vás mala venovať väčšia pozornosť:

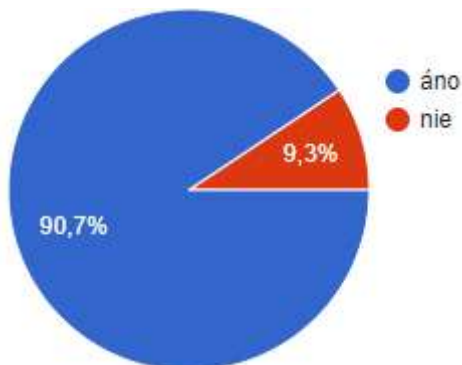
V Grafe č. 8 nám vykázalo 58,7% opýtaných respondentov si myslí, že najväčšia pozornosť by sa mala predovšetkým venovať rodinám s malými deťmi. 36% respondentov si vybralo ako cieľovú skupinu deti a mládež, 9,3% respondentov si zvolilo za cieľovú skupinu dospelých a 9,3% respondentov poukázalo na seniorov.

8. Ktorej z nasledujúcich skupín obyvateľstva obce by sa podľa Vás mala venovať väčšia pozornosť:		
	počet	%
rodiny s malými deťmi	44	58,7
deti a mládež	27	36,0
dospelí	7	9,3
seniori	7	9,3
iné	0	0
spolu	75	100

9. Viete o tom, že máte nárok na preventívne prehliadky u lekára?

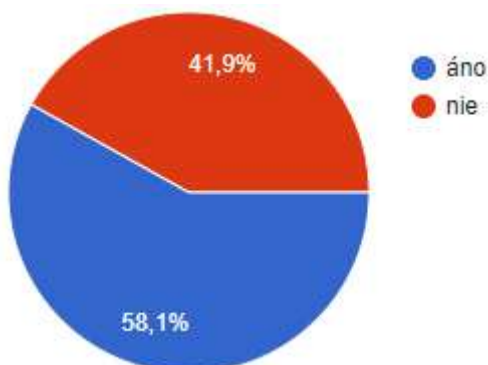
Graf č. 9 nám ukázal, že 90,7% opýtaných respondentov odpovedalo na otázku kladne čiže vedia, že majú nárok na preventívnu prehliadku u lekára a 9,3% odpovedalo záporne.

9. Viete o tom, že máte nárok na preventívne prehliadky u lekára?		
	počet	%
áno	68	90,7
nie	7	9,3

10. Viete, že funguje Asistent zdravia, ktorý Vám môže pomôcť pri riešení problémov s lekármi?

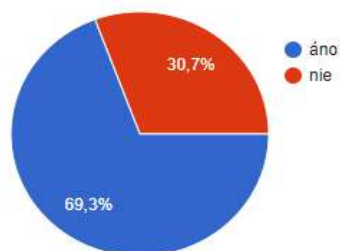
V Grafe č. 10 sa nám preukázali výsledky, že 58,1% opýtaných respondentov vie, že v danej obci pôsobí Asistent zdravia a 41,9% respondentov odpovedalo záporne. Na túto otázku odpovedalo len 74 respondentov.

10. Viete, že funguje Asistent zdravia, ktorý Vám môže pomôcť pri riešení problémov s lekármi?		
	počet	%
áno	43	58,1
nie	31	41,9

11. Využívate preplatky, ktoré poskytujú zdravotné poisťovne?

Na túto otázku nám kladne odpovedalo 69,3% opýtaných respondentov a záporne 30,7%. Výsledky sú znázornené v Grafe č. 11.

11. Využívate preplatky, ktoré poskytujú zdravotné poisťovne?		
	počet	%
áno	52	69,3
nie	23	30,7

12. Ste zaočkovaný alebo sa chystáte dať zaočkovať?

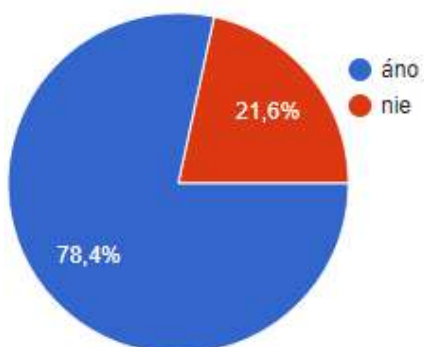
Na túto otázku nám odpovedalo plný počet opýtaných respondentov čiže 75. Kladne sa vyjadrilo 50,7%, záporne 18,7%. Či sa dať zaočkovať proti COVID-19 uvažuje 30,7% opýtaných respondentov. Odpovede na túto otázku nám znázorňuje **Graf č. 12.**

12. Ste zaočkovaný alebo sa chystáte dať zaočkovať?		
	počet	%
áno	38	50,7
nie	14	18,7
uvažujem o tom	23	30,7

13. Ste spokojný s Vaším bývaním?

Pri tejto otázke sa nám vyjadrilo len 74 respondentov. So svojím bývaním je spokojných 78,4% respondentov a nespokojných je 21,6%. Odpovede sú spracované v **Grafe č.13.**

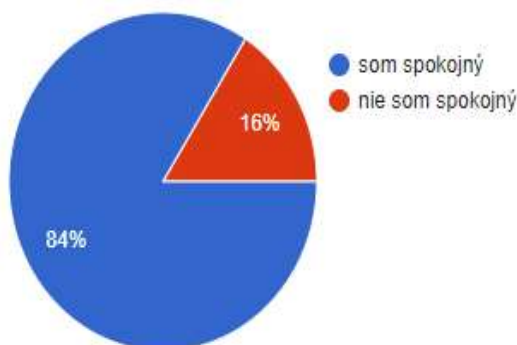
13. Ste spokojný s Vaším bývaním?		
	počet	%
áno	58	78,4
nie	16	21,6

14. Ak ste odpovedali nie, tak uveďte prečo?

Opýtaní respondenti odpovedali na túto otázku rôzne, a to nasledovne: chcú sa odsťahovať, zmeniť bývanie, bývať lepšie. Viacerí respondenti sa zhodli v odpovediach, že im prekáža, že bývajú v osade, kde sú zlé vzťahy, bordel a špina. Predovšetkým tieto odpovede nám poukazujú, že na túto otázku odpovedali oslovení respondenti z minority.

15. Ste spokojný s tým ako sa Vaše deti vzdelávajú?

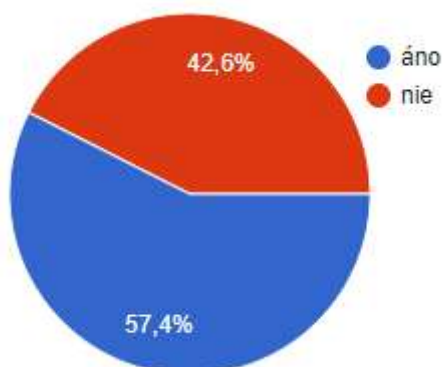
Výsledok odpovedí od respondentov je zaznačený v **Grafe č. 14.** Na túto otázku nám odpovedalo len 50 respondentov. 84% je spokojných s tým ako sa ich deti vzdelávajú a 16% vyjadrilo svoj nesúhlas. Na túto otázku predpokladáme, že odpovedali len tí respondenti, ktorí majú v rámci svojej rodiny buď školopovinné deti alebo študentov.

15. Ste spokojný s tým ako sa Vaše deti vzdelávajú?		
	počet	%
som spokojný	42	84,0
Som nespokojný	8	16,0

16. Spolupracujete s asistentmi učiteľa na škole, ktorú navštevujú Vaše deti?

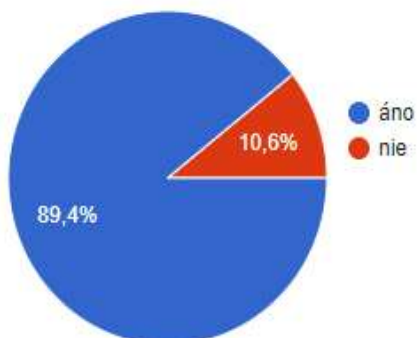
Spracované výsledky sú v **Grafe č.15**. Na túto otázku odpovedalo opäť len 47 respondentov. Predpokladáme, že opäť odpovedali len tí, čo majú školopovinné deti alebo študentov. S asistentmi učiteľa spolupracuje 57,4% respondentov a odpoveď nie označilo 42,6% opýtaných respondentov.

16. Spolupracujete s asistentmi učiteľa na škole, ktorú navštevujú Vaše deti?		
	počet	%
áno	27	57,4
nie	20	42,6

17. Viete na koho sa môžete obrátiť, keď potrebujete pomoc v súvislosti so školou?

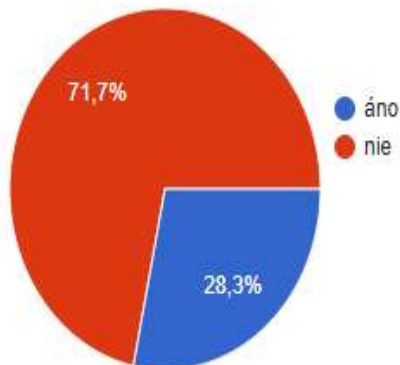
Výsledky odpovedí na túto otázku sú zaznamenané v **Grafe č. 16**. 89,4% respondentov odpovedalo kladne čiže v prípade pomoci so školou sa vedia na koho sa majú obrátiť, záporne odpovedalo 10,6%. V tomto grafe je zaznamenaných len 47 odpovedí od opýtaných respondentov.

17. Viete na koho sa môžete obrátiť, keď potrebujete pomoc v súvislosti so školou?		
	počet	%
áno	42	89,4
nie	5	10,6

18. Máte nejaké návrhy, ktoré by zlepšili spoluprácu medzi rodičmi a školou, ktorú navštevujú Vaše deti?

Na túto otázku sa nám vyjadrilo 46 respondentov, kladne odpovedalo 28,3% a záporne 71,7%. Výsledky sú znázornené v **Grafe č. 17**.

18. Máte nejaké návrhy, ktoré by zlepšili spoluprácu medzi rodičmi a školou, ktorú navštevujú Vaše deti?

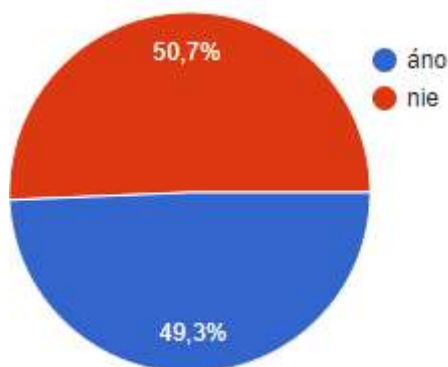
	počet	%
áno	13	28,3
nie	33	71,7

19. Ak ste uviedli áno, tak aké?

Na túto otázku odpovedal len 1 z opýtaných respondentov. Podľa neho by sa mala zlepšiť komunikácia medzi rodičom a školou.

20. Máte vo svojej obci /komunite nejakých zástupcov, ktorí by Vás zastupovali a pomohli Vám riešiť nejaký problém?

Na túto otázku odpovedalo 75 opýtaných respondentov. 49,3% respondentov odpovedalo, že vie o nejakých zástupcoch v obci/v komunite, ktorí by pomohli riešiť nejaký problém. Záporne sa vyjadrilo 50,7%. Výsledky sú znázornené v **Grafe č. 18**.

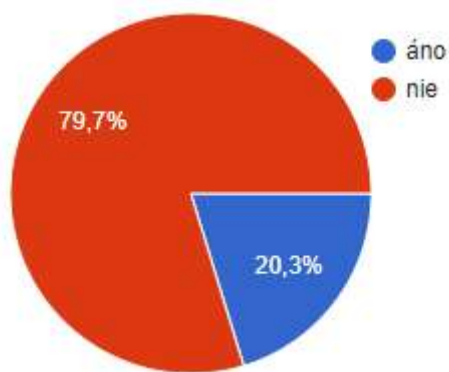

20. Máte vo svojej obci /komunite nejakých zástupcov, ktorí by Vás zastupovali a pomohli Vám riešiť nejaký problém?

	počet	%
áno	37	49,3
nie	38	50,7

21. Máte pocit alebo stretli ste sa s tým, že ste boli diskriminovaný?

Graf č. 19 nám vyhodnotil len 74 odpovedí, 1 respondent sa k tejto otázke nevyjadril. S diskrimináciou sa nestretlo 79,7% a 20,3% respondentov sa s diskrimináciou už stretlo.

21. Máte pocit alebo stretli ste sa s tým, že ste boli diskriminovaný?

	počet	%
áno	15	20,3
nie	59	79,7

22. Ak ste odpovedali áno, tak uveďte konkrétny prípad?

Pri tejto otázke nám vyplýva, že väčšia časť opýtaných respondentov, ktorí odpovedali na túto otázku pochádza z minority. Diskrimináciu pociťujú predovšetkým ohľadom svojej etnicity, veku, ale niektoré odpovede nám pripadajú ako nepochopené zo strany respondentov.

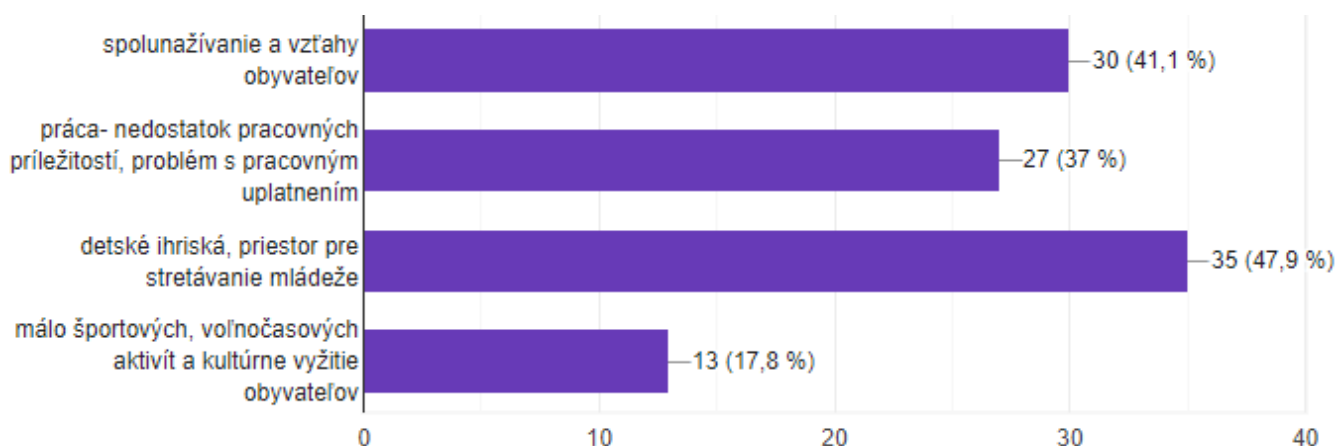
23. Čo považujete za najväčší problém? Ktoré oblasti/priority je podľa Vás potrebné riešiť:

Pri tejto otázke mohli opýtaní respondenti označiť viacero možností. Najviac respondenti označili 47,9% vybudovanie detských ihrísk a priestor pre stretávanie mládeže. 41,1% sa vyjadrilo, že problémom danej obce je spolunažívanie a vzťahy obyvateľov, 37% nedostatok pracovných príležitostí. 17,8% opýtaných respondentov sa vyjadrilo, že je málo športových, voľno časových aktivít a chýba aj kultúrne vyžitie obyvateľov. K tejto otázke sa vyjadrilo 73 respondentov.

Výsledky sú zaznamenané v **Grafe č. 20**.

23. Čo považujete za najväčší problém? Ktoré oblasti/priority je podľa Vás potrebné riešiť:

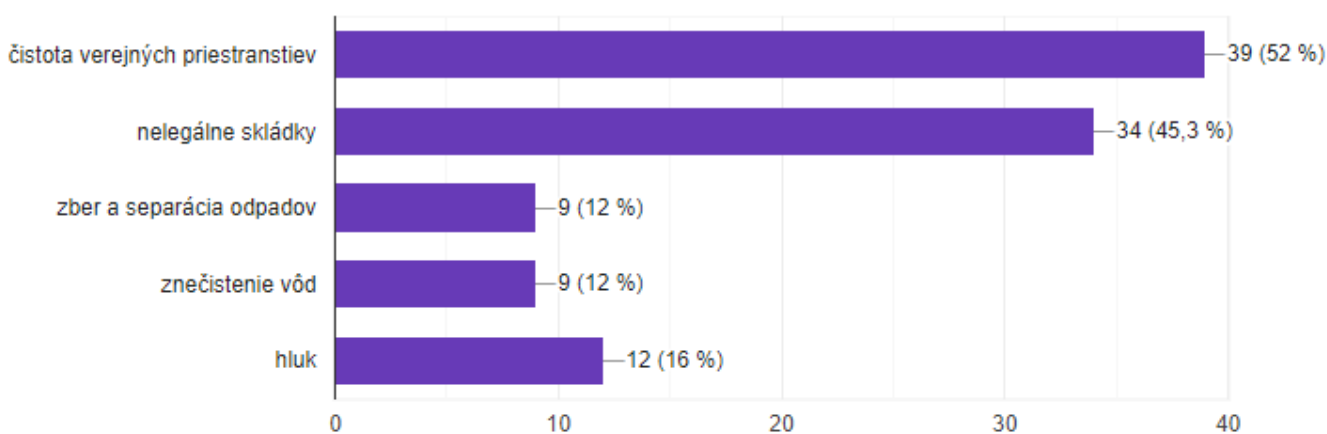
	počet	%
spolunažívanie a vzťahy obyvateľov	30	41,1
práca – nedostatok pracovných príležitostí	27	37,0
detské ihriská, priestor pre stretávanie mládeže	35	47,9
málo športových, voľno časových aktivít a kultúrne vyžitie obyvateľ.	13	17,5
iné	0	0

24. Aký je podľa Vás problém v oblasti životného prostredia v našej obci?

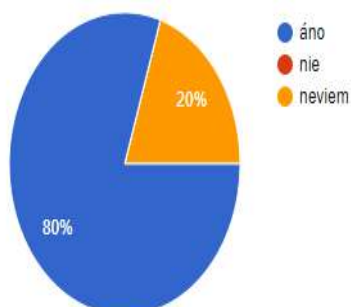
Na túto otázku odpovedalo plný počet opýtaných respondentov. Jednotlivé výsledky sú zaznamenané v **Grafe č. 21**. Za najväčší problém v obci v oblasti životného prostredia respondenti označili čistotu verejných priestranstiev 52%, nelegálne skládky 45,3%, hluk 16%, zber a separáciu komunálneho odpadu 12%, znečistenie vôd 12%.

24. Aký je podľa Vás problém v oblasti životného prostredia v našej obci?		
	počet	%
čistota verejných priestranstiev	39	52,0
nelegálne skládky	34	45,3
zber a separácia odpadov	9	12,0
znečistenie vôd	9	12,0
hluk	12	16,0

25. Sú podľa Vás služby, ktoré poskytuje Komunitné centrum obyvateľom obce prínosné?

80% opýtaných respondentov považuje služby, ktoré sa poskytujú v Komunitnom centre za prínosné. Odpoveď neviem si zvolilo 20% respondentov a nie neoznačil ani jeden respondent. Odpovede sú zaznačené v **Grafe č. 22**.

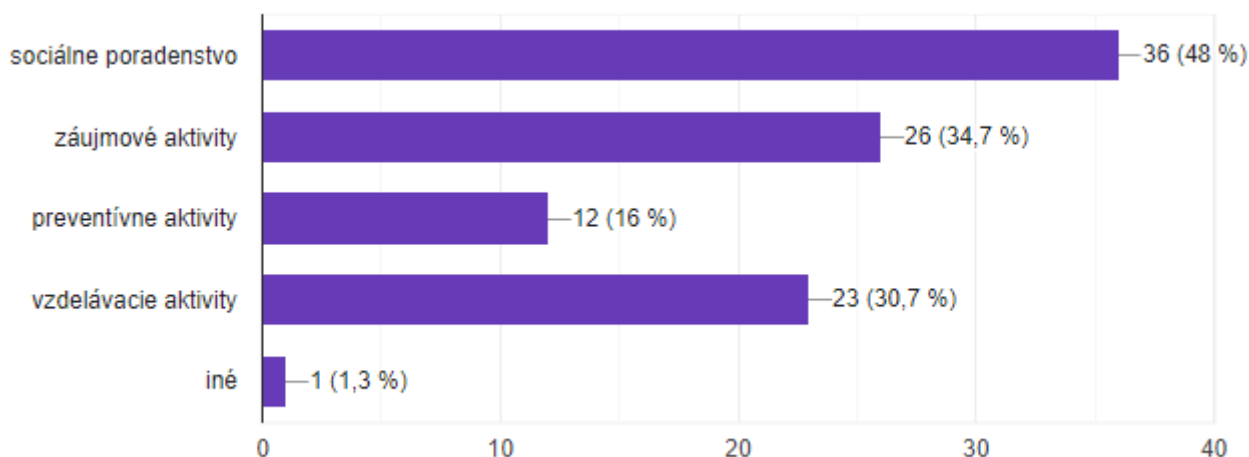

25. Sú podľa Vás služby, ktoré poskytuje Komunitné centrum obyvateľom obce prínosné?		
	počet	%
áno	60	80,0
nie	0	0
neviem	15	20,0

26. Na aké činnosti v rámci sociálnej služby by sme sa podľa Vášho názoru mali viac zamerať?

Odpovede opýtaných respondentov znázorňuje **Graf č. 23**. Podľa respondentov Komunitné centrum by sa malo predovšetkým zameriavať na sociálne poradenstvo 48%, záujmové aktivity 34,7%, vzdelávacie aktivity 30,7%, preventívne aktivity 16% a iné označil len 1,3%.

26. Na aké činnosti v rámci sociálnej služby by sme sa podľa Vášho názoru mali viac zamerať?		
	počet	%
sociálne poradenstvo	36	48,0
záujmové aktivity	26	34,7
preventívne aktivity	12	16,0
vzdelávacie aktivity	23	30,7
iné	1	1,3
spolu	35	100

27. S čím nie ste spokojný? Priestor pre Vaše podnety a pripomienky.

Spokojná so všetkým.

Som spokojná.

So správaním niektorých členov rómskej komunity.

Spolunažívanie.

Tvorba nelegálnych skládok, znečisťovanie vôd.

Premávka aut nevyhovujúcich prevádzke na pozemných komunikáciách. Málo spoločenských aktivít (aj po uvoľnení Covid 19).

Hluk a rýchla jazda motorových vozidiel.

S riešením znečisťovania a nelegálnych skládok.

S komunikáciou.

Behanie psov, rómska komunita.

Nie som spokojná so správaním Rómov, jazdením na autách, robením bordelu po obci a hlukom, ktorý v obci robia.

Rýchla jazda cez ulice dedinu. Behanie psov po dedine.

Málo aktivít. Viac sa venovať seniorom, deťom, mládeži prostredníctvom aktivít (športové ,sociálne).

Rýchla jazda mladých vodičov po obci. Parkovanie.

Nelegálne skládky, hluk.

Nelegálne skládky stavebného odpadu.

So správaním rómskej komunity.

Nie som spokojný s nelegálnymi skládkami, pretože je strašne znečistené životné prostredie.

1 pokladňa v obchode.

Starostlivosť o životné prostredie - tvorba nelegálnych skládok. Športové vyžitie, tvorba sociálnych kontaktov medzi obyvateľmi.

Spokojná.

Zamestnanci Komunitného centra by mohli viac pripájať deti k práci na dedine (zametať, hrať).

Rýchla jazda rómskych obyvateľov, neupravená obec - odpadky.

Veľa Rómov.

Fekálie, neporiadok okolo verejných budov.

Neporiadok, rýchla jazda, psy.

Hluk, auta, zlí ľudia, ohováranie ľudí.

Rýchla jazda na autách.

Neporiadok, hluk.

Rýchla jazda, psy, hluk v nočnom klúde, vzťahy, neprispôsobiví občania, ochota pomôcť, krádež, nadávanie.

Neporiadok.

Neporiadok na priestranstvách v obci, hluk.

Nečistota v osade, hluk.

Voľne behajú psy.

Vzťahy medzi ľuďmi, porušuje sa nočný klúd, konflikty, dlžoby.

Neporiadok v osade.

Neporiadok, správanie mládeže, rušenie nočného klúdu, voľne pobejúce psy.

Hluk, neporiadok, rýchla jazda.

Hluk, deti, auta.

Neporiadok, rýchla jazda, psy, hluk.

Znečisťovanie priestranstiev - rozoberanie starých aut - neporiadok.

Rýchla jazda mladých na autách.

Rýchla jazda, hluk, neporiadok, alkohol.

Prístupová cesta, prípojka vody, verejné osvetlenie - dole v osade, hygiena - kúpanie.

Hluk, rýchla jazda, znečisťovanie prostredia, psy - že nie sú uviazané.

Jazda mladých na autách, hluk, zlí ľudia, neporiadok v okolí

Prípojka vody, zlý prístup k vode - prípojke, kolónia- zlý prístup.

Hluk, auta- rýchla jazda, neporiadok, psy.

Nočný klúd.

Pohyb psov, hluk, znečistenie prostredia.

2x do roka kontajner na odpad - elektro a iný odpad.

Hluk, auta, deti

Nelegálne skládky, hlavne autá rozobraté, mládež bez vodičského preukazu, alkohol, prostitúcia, úžera.

Hluk.

Nočný kľud, psy.

Hluk psov, smeti na chodníku, že sa nedá chodiť.

Hluk, psy, špina z aut nevychované deti, neslušnosť.

Bordel z aut - špina a bordel v odsade.

Neporiadok a medziľudské vzťahy.

Slabá starostlivosť zo strany vedenia obce o rómsku komunitu, nočný kľud, rýchla jazda.

Psy, špinavé okolie, znečistené prostredie.

Spolunažívanie, neporiadok.

Hluk, voľne pobejúce psy, rušenie nočného kľudu.